

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **R. K.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Třída Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j. KUZL-25506/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 20. 12. 2018, č. j. 60 A 13/2016 - 44,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Městský úřad Vsetín (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 11. 11. 2015, č. j. MUVS 5860/2015/OSA/Vr/23, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Shledal, že žalobce předjížděl vozidlo v situaci, kdy je to obecnou úpravou provozu na pozemní komunikaci zakázáno, a porušil tím § 17 odst. 5 písm. d) zákona o silničním provozu. Skutek byl vymezen tak, že žalobce dne 11. 5. 2015 v 6:10 hodin v obci Karolinka, na silnici č. II/487, v místě Na Ingstavu ve směru jízdy od Velkých Karlovic, při řízení motorového vozidla BMW, RZ X předjížděl motorové osobní vozidlo TOYOTA, RZ X na přechodu pro chodce, který se nachází v místech před křižovatkou silnice č. II/487, ulice Úzká a ulice Na Ingstavu, a je označen vodorovnou dopravní značkou V 7 „Přechod pro chodce“ a svislou dopravní značkou IP 6

„Přechod pro chodce“. Správní orgán prvního stupně za popsany přestupek uložil žalobci pokutu ve výši 5.000 Kč, a dále zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] K odvolání žalobce žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že do popisu skutku ve výroku rozhodnutí doplnil, že se žalobce dopustil popsaného chování z nedbalosti. Ve zbytku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Posouzení věci krajským soudem

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Krajský soud shledal, že žádná okolnost nesvědčí ve prospěch závěru, že by policisté měli na věci jiný zájem než přímý výkon služby. Námitka finanční zainteresovanosti policistů na usvědčování pachatelů přestupků je spekulativní a nepodložená a žalovaný neměl důvod spekulace žalobce prověřovat dalším dokazováním. Kromě tvrzení samotného žalobce nesvědčil jeho verzi žádný důkaz, stejně ani nevyvstala žádná skutečnost, jež by vzbuzovala reálné pochybnosti o křivém svědectví policistů. Žalobce navíc ani nevyužil možnosti konfrontovat svědky s vlastní skutkovou verzí a klást jim při výslechu otázky. Žalobce dezinterpretovat výpověď svědkyně Š. (řidičky předjížděného vozidla) a mylně dovozoval, že si svědkyně umístěním přechodu pro chodce na dané křižovatce nebyla jistá. Svědkyně si však existencí přechodu pro chodce v místě spáchání přestupku jistá byla, toliko nebyla schopna dosvědčit, zda k předjížděcímu manévru došlo přímo v místě, kde se přechod pro chodce nacházel. Otázky kladené úřední osobou při výslechu nelze označit za sugestivní, nebyly v nich výslovně či skrytě vkládány odpovědi. Stejně tak nelze nahlížet na předložení mapy k zakreslení postavení vozidel jako sugesci. Žalovaný neodmítl skutkovou verzi žalobce pouze s odkazem na její uvedení až v podaném odvolání, nýbrž zejména proto, že měl již za spolehlivě prokázaný skutkový stav výpověďmi policistů a svědkyně Š..

[5] Námitku žalobce, že žalovaný nezmínil, podle jakých ustanovení postupoval při změně výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, vyvrací výrok I. rozhodnutí žalovaného, v němž je uveden odkaz na § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalovaný toliko doplnil chybějící obsahovou náležitost výroku rozhodnutí, a to o údaj o formě zavinění, přičemž o subjektivní stránce pojednal již předtím správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí. Zavinění žalobce v podobě nevědomé nedbalosti pokrývá i znak objektivní stránky přestupku v podobě existence přechodu pro chodce v daném místě, neboť žalobce jako řidič měl při řízení sledovat dopravní značení, a následně respektovat pravidla s výskytem tohoto značení spojená, tj. zákaz předjíždět na přechodu pro chodce a bezprostředně před ním.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost a domáhá se jeho zrušení. Namítá, že se krajský soud opomenul vypořádat s námitkou prekluze odpovědnosti za přestupek, kterou právní zástupce stěžovatele vznesl na soudním jednání. Stěžovatel považuje právní úpravu v § 41 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), která se týká stavení prekluzivní lhůty po dobu soudního řízení, za protiústavní, protože délka soudního řízení byla nepřiměřená. Žaloba byla podána dne 31. 5. 2016, k vydání rozsudku došlo dne 20. 12. 2018, tedy více jak po 2 a půl letech. Přestupek měl být spáchán dne

11. 5. 2015, tedy v době, kdy prekluzivní lhůta činila 1 rok. Místo toho, aby se přestupek prekludoval dne 11. 5. 2016, je tento údajný přestupek předmětem rozhodování ještě o více jak 4 roky poté, což je podle stěžovatele již zjevně nepřiměřené. Krajský soud se touto námitkou prekluze nijak nezabýval, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

[7] Stěžovatel považuje nadále za důvodnou svoji námitku týkající se změny výroku žalovaným, který v něm nově uvedl údaj o tom, že přestupek byl spáchán z nedbalosti. Tento postup žalovaného nebyl nijak odůvodněn. Změna výroku v tomto rozsahu jde nad rámec toho, k čemu je určen § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, a stěžovateli tak vznikla újma ze ztráty možnosti se odvolat. Stěžovateli totiž z výroku nebylo známo, jakou formu zavinění vzal správní orgán za zjištěnou. Touto žalobní námitkou nepřezkoumatelnosti se navíc krajský soud ani nezabýval. Správní orgány současně ani neuvedly, zda se jedná o nedbalost vědomou nebo nevědomou. Krajský soud uvedl, že správní orgány toto odůvodnění uvedly implicitně. S tím však stěžovatel zásadně nesouhlasí, protože z odůvodnění má být jasně patrné, jaká forma zavinění byla správním orgánem zjištěna, a toto musí být také řádně odůvodněno.

[8] Stěžovatel dále namítá, že skutkový stav nebyl zjištěn v potřebném rozsahu a stěžovateli bylo znemožněno prokázání jeho tvrzení. Krajský soud a žalovaný upřednostnili tvrzení policistů před tvrzeními stěžovatele. Stěžovatel ve správním řízení poukazoval na to, že policisté zjevně lživě uvedli, že zastavili pouze svědkyni Š. Svědkyně Š. totiž uvedla, že policisté zastavili dalších cca 5 vozidel. Podle krajského soudu je však tento rozpor nepodstatný, s čímž však stěžovatel nemůže souhlasit, protože policisté tak byli usvědčeni z účelové lži, což nasvědčuje tomu, že i jejich další tvrzení jsou s vysokou pravděpodobností nepravdivá. Jedná se například o jejich tvrzení o tom, že měli s vozidlem stěžovatele neustálý vizuální kontakt, což bylo za daných okolností fakticky neproveditelné. Stěžovatel rovněž v předchozím řízení poukazoval na existenci tzv. čárkového systému, který motivuje policisty k tomu „zjišťovat přestupky” v rozsahu stanoveném jejich nadřízeným, a to bez ohledu na to, zda jsou nějaké přestupky odhaleny. K prokázání čárkového systému stěžovatel navrhoval zcela způsobilé dokazování (výslech nadřízeného zasahujících policistů). Navržené dokazování však žalovaný odmítl a stěžovateli tak bylo zcela znemožněno prokázat existenci čárkového systému v tomto konkrétním řízení. Pochybení se krajský soud dopustil též při hodnocení námitky, že z výpovědi svědkyně Š. nevyplývá, že si byla vědoma, kde došlo k předjetí. Stěžovatel rovněž poukazoval na sugestivní předložení mapy, na které byla pouze ta křižovatka, kde je přechod pro chodce. Krajský soud však k této námitce pouze konstatoval, že předložení takové mapy nebylo sugestivní, aniž tento závěr jakkoliv odůvodnil.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud úvodem konstatuje, že stěžovatel ve své kasační stížnosti toliko opakuje námitky, které uplatnil již v žalobě. Ačkoliv krajský soud své právní posouzení (s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu) předeslal větou

o tom, že nebude reagovat na každou větu uvedenou v obsáhlé žalobě a vyjádří se pouze k podstatě vznesených námitek, ve výsledku se však krajský soud podrobně vypořádal prakticky se všemi námitkami stěžovatele a své závěry řádně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil (o čemž ostatně svědčí skutečnost, že vlastní právní posouzení krajského soudu je obsaženo na 11 stranách z celkem 16 stran napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se s posouzením krajského soudu plně ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje.

[13] Jedinou námitku, kterou krajský soud výslovně ve svém odůvodnění nezmínil, je stěžovatelova námitka týkající se prekluze za přestupek, kterou zástupce stěžovatele vznesl během soudního jednání. Nutno však podotknout, že tuto svou námitku stěžovatel v řízení před krajským soudem nijak blíže nezodůvodnil, a proto se k ní krajský soud mohl stěží fundovaně vyjádřit. Z protokolu o jednání, které se konalo dne 20. 12. 2018, vyplývá, že v jednací síni nebylo nahrávací zařízení, proto byl o jednání sepsán protokol na základě hlasitého diktování soudkyní. Z obsahu protokolu se podává, že zástupce stěžovatele během jednání toliko namítl „*prekluzi, a to s ohledem na nepřiměřenou dobu soudního řízení*“. Zástupce stěžovatele proti takto zaprotokolované námitce při jednání ničeho nenamítal a nečiní tak ostatně ani v kasační stížnosti, v níž tuto svou námitku však nově rozvádí a zdůvodňuje.

[14] Nejvyšší správní soud s tvrzením stěžovatele o protiústavnosti § 41 s. ř. s. nesouhlasí. Podle věty první tohoto ustanovení, *[s]tanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen "správní delikt") lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží*. Důvody pro zavedení institutu stavění lhůt spočívají zejména v cíli naplnit účel správního řízení. Cílem je tak vyhnout se tomu, aby v průběhu řízení před soudy ve správním soudnictví (jak krajským soudem, tak i Nejvyšším správním soudem) došlo k marnému uplynutí některých prekluzivních či promlčecích lhůt. Právní úprava v tomto případě chrání před podáváním účelových žalob, jejichž jediným cílem by bylo dosáhnout marného uplynutí prekluzivních či promlčecích lhůt. Naopak účelem tohoto ustanovení je, aby i po zrušení napadeného rozhodnutí správním soudem a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení mohlo proběhnout nové řízení před správním orgánem. Tato právní úprava rovněž jednoznačně odlišuje moc výkonnou, jejíž součástí je veřejná správa a činnost správních orgánů, od moci soudní. V projednávané věci proto s ohledem na citovanou právní úpravu v § 41 s. ř. s., kterou Nejvyšší správní soud považuje za zcela souladnou s ústavním pořádkem, nemohlo dojít k prekluzi odpovědnosti za přestupek v důsledku délky řízení před krajským soudem. Námitka stěžovatele je proto nedůvodná.

[15] Pokud jde o stěžovatelovu námitku týkající se změny výroku žalovaným a odůvodnění formy zavinění, Nejvyšší správní soud plně odkazuje na odůvodnění rozsudku krajského soudu, který se s touto námitkou v úplnosti a přesvědčivě vypořádal (viz shrnutí závěrů rozsudku krajského soudu v bodu [5] výše a v podrobnostech pak body [42] až [56] rozsudku krajského soudu). Rozhodně pak neobstojí tvrzení stěžovatele, že se krajský soud touto námitkou nepřezkoumatelnosti vůbec nezabýval.

[16] Stejně tak nedůvodná je i námitka stěžovatele ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu a vad při dokazování, kterou stěžovatel staví na tvrzeních o tom, že policisté v řízení účelově lhali, v důsledku tzv. čárkového systému byli finančně motivováni stěžovatele usvědčit, svědkyni Š. (řidičce projížděného vozidla) byly úřední osobou pokládány sugestivní otázky atd. Se všemi těmito tvrzeními stěžovatele se krajský soud (a stejně tak i žalovaný) podrobně vypořádal (viz shrnutí závěrů rozsudku krajského soudu v bodu [4] výše a v podrobnostech pak body [11] až [37] rozsudku krajského soudu). Nejvyšší správní soud se s tímto právním posouzením plně ztotožňuje. Je přitom záhodno zdůraznit závěry judikatury (na níž ostatně odkazoval i krajský soud a žalovaný) o tom, že přirozenou reakcí člověka, který

bezpečně ví, že se přestupku nedopustil, je ihned na místě kontroly policistům uvést všechny podstatné okolnosti, které by jej podezření ze spáchání přestupku zbavily (viz rozsudek NSS ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011 - 47). Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatel na místě nijak nerozporoval skutečnost, že se přestupku dopustil. Po značnou část řízení před správním orgánem prvního stupně byl navíc stěžovatel, resp. jeho zmocněnec nečinný (zmocněnec stěžovatele např. u ústních jednání svědky se skutkovou verzí stěžovatele nijak nekonfrontoval a poprvé ji vylíčil až v podaném odvolání). Navzdory pasivitě stěžovatele, resp. jeho zmocněnce, v řízení před správním orgánem prvního stupně, byl skutkový stav v projednávané věci zjištěn zcela dostatečně a v souladu s § 3 správního řádu, a tedy nejsou o něm důvodné pochybnosti.

V. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na shora předeslané Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu